

Олійник В.М.

к.ф.-м.н, доцент

Сумський державний університет, м. Суми

ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ АВТОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Реформування всієї системи економічних відносин, соціальні перетворення та трансформаційні зрушення, що сьогодні відбуваються в Україні, надають особливої ваги розв'язанню проблем страхового захисту суспільства, страхового відшкодування в транспортній системі, які спонукають до пошуку дієвих методів, механізмів регулювання на страховому ринку, ресурсів страховиків і страхувальників та їх ефективного використання під час реалізації страхових випадків, які виникають внаслідок дорожньо-транспортних пригод (ДТП) [1].

Розвиток ОСЦПВ як механізму захисту майнового та фінансового захисту людей у цьому зв'язку стає особливо актуальним, адже один із масовіших видів страхування вимагає створення системи фінансових гарантій, що забезпечують відшкодування збитків в непередбачених ситуаціях. Специфіка й складність в управлінні ризиками в сфері обов'язкового страхування полягають у тісному взаємовідношенні соціальних та індивідуальних чинників. Цим зумовлено інтерес до актуарних розрахунків внесків і лімітів відповідальності, побудови моделей, збору статистичних матеріалів, аналізу соціального стану населення й законодавчих змін у рамках обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів, що визначають тенденцію процесу розвитку страхування транспортних засобів.

Сьогодні вже назріла потреба перерахунку не лише базової страхової премії, але й зміни складу і розмірів коригуючих коефіцієнтів. Так, ситуація щодо відсутності в Законі норми, що зобов'язувала б страховика підвищувати страхові премії за окремими договорами страхування відповідно до підвищення ліміту відповідальності, має бути виправлена. Доцільним є введення нового

коригуючого коефіцієнта, застосування якого забезпечить збільшення страхової премії у відповідності до збільшення лімітів відповідальності за внутрішніми договорами ОСЦПВ.

Опираючись на міжнародний досвід проведення ОСЦПВ, слід звернути увагу на доцільність у нашій країні законодавчо встановити строк дії внутрішніх договорів страхування для резидентів на 1 рік, при цьому передбачивши можливість призупинення договору страхування на період, протягом якого транспортний засіб не експлуатується. В такому разі зникає потреба у коригуючих коефіцієнтах залежно від строку дії договору страхування, їх застосування буде необхідним лише при укладенні страховальниками-нерезидентами внутрішніх договорів на період перебування на території України.

Останніми роками гостро стоїть проблема демпінгу – встановлення страховиками економічно необґрунтованих (занижених) страхових премій, а також сплати завищених агентських комісійних. Зловживання деякими страховиками такими заходами для стимулювання реалізації послуг з ОСЦПВ може призвести до серйозних фінансових проблем, пов'язаних з формуванням резервів і своєчасним виконанням страхових зобов'язань. З метою уникнення таких проблем необхідно, щоб МТСБУ проводило моніторинг страховиків-членів на предмет дотримання законодавчих вимог щодо встановлення індивідуальних страхових премій за внутрішніми договорами ОСЦПВ.

У багатьох країнах встановлення страхових премій за даним видом страхування законодавчо не регламентуються. Ситуацію регулює ринок: з одного боку, конкуренція, з іншого – вимоги фінансової надійності та платоспроможності страховиків. Однак ситуація, яка склалася на ринку ОСЦПВ в Україні, вимагає централізованого регулювання ціноутворюючих процесів. Очевидним є той факт, що базовий тариф з внутрішнього страхування в умовах нинішньої інфляції, зростання цін та існуючого демпінгу на страховому ринку втрачає своє економічне значення. За таких умов базовий тариф потребує перегляду відповідно до існуючої ситуації.

Література:

1. «4P» маркетингу страхових компаній: монографія / [Козьменко О.В., Козьменко С.М., Васильєва Т.А. та ін.]; кер.авт.кол. д.е.н.,проф. О.В.Козьменко.- Суми: Університетська книга, 2014.- 432с.